

Drogi Rodzicu, jak możesz pomóc swojemu dziecku pokonać stres przed egzaminem?

U wielu uczniów egzamin wywołuje szereg lęków i niepokojów. Poniżej kilka wskazówek, które pomogą wesprzeć dziecko, w tym ważnym i trudnym dla niego okresie.

1. Dodawaj mu otuchy. Nie strasz dziecka, że nie zda, bo za mało przykładało się do nauki, nie wymyślaj kar w przypadku porażki. Jest to stresujące i przynosi odwrotny skutek. Dziecko zaczyna wątpić w sukces, skupia uwagę na ewentualnej porażce, a nie na nauce. Tymczasem pozytywne myślenie o egzaminach sprawia, że bardziej się mobilizuje i optymistycznie do nich podchodzi. Gdy rodzice wierzą w sukces pociechy, jest ona spokojna i pewna siebie, a przy tym wie, że w razie niepowodzenia może na nich liczyć.

2. Podziel się doświadczeniami. Dzieci chętnie słuchają zwierzeń rodziców i opowieści o ich szkolnym życiu. Opowiedz więc o swoich egzaminacyjnych przeżyciach. Szczerze odpowiadaj na pytania swojej pociechy, nawet jeżeli nie zawsze było czym się pochwalić. W ten sposób dziecko zrozumie, że gorsza ocena czy wręcz oblanie egzaminu może przytrafić się każdemu i wcale nie jest jeszcze życiową katastrofą.

3. Odpoczynek przede wszystkim. Nie pozwól, by dziecko godzinami ślęczało nad książkami. Przekonaj je, że lepiej uczyć się krótko, ale intensywnie, a potem zrobić sobie przerwę. Niech idzie na długi spacer, pojeździ na rowerze. Będzie to dobry odpoczynek od pracy umysłowej i zastrzyk energii.

4 Nie lekceważ diety. Odporność na stres jest o wiele większa, gdy organizm jest w dobrej kondycji fizycznej. Choć w okresie przedegzaminacyjnym dziecko na ogół nie ma wielkiego apetytu, nie próbuj go przesadnie zmuszać do jedzenia. Raczej zadbaj o różnorodność posiłków, które powinny być smaczne i lekkostrawne. Niech pije dużo soków i wody mineralnej. Jeśli ma ochotę na coś słodkiego, nie odmawiaj mu czekolady, ale lepiej niech nie przesadza ze słodyczami.

5 Zadbaj o miłą atmosferę. Postaraj się, aby w domu panowała spokojna i przyjacielska atmosfera. Częściej niż zazwyczaj siadajcie do wspólnych posiłków, dużo rozmawiajcie.

6 Dwa ćwiczenia relaksujące. Naucz dziecko kilku prostych ćwiczeń relaksacyjnych, które pozwolą mu się uspokoić. Przed wyjściem na egzamin – dziecko kładzie się na łóżku, zgina nogi w kolanach, przyciąga je do brody, obejmuje rękami, chowa głowę w ramionach i zamyka oczy. W tej pozycji pozostaje przez chwilę, a potem powoli otwiera oczy i rozprostowuje nogi. W szkole przed egzaminem – dziecko zamyka oczy, spokojnie nabiera nosem powietrza i wypuszcza je ustami. Drugi raz powtarza to ćwiczenie z otwartymi oczami, kilka razy wykonując głęboki wdech i wydech.

Psycholog
Beata Nasiadka

Drodzy Ósmoklasiści – egzaminy tuż tuż!!!

Kilka egzaminów życiowych już za mną, zatem mogę udzielić Wam kilku rad, dzięki którym zwiększycie kontrolę nad stresem i wszechogarniającym uczuciem chaosu.

Kto z was nie zaznał tego stanu: drżenie rąk, rumieńce na twarzy, jękanie się? Stres to nasz nieodłączny gość, niekiedy proszony, ale często obecny i kroczący z nami nawet wtedy, gdy go nie chcemy. To przeciwnik, którego zmylenie i wyeliminowanie jest trudne, ale kilka sztuczek i można go okiełznać.

Warto podkreślić, że oprócz negatywnego stresu, jest też pozytywny, który pobudza do działania, dodaje energii i dziarskości. Postarajcie się wyeliminować destrukcyjne wrzenie, które nie ułatwi wam zdania egzaminu i ukierunkujcie swoje emocje, by zmienić je w ochoczość i nabranie wigoru. Oto moje rady.

Pozytywne nastawienie Zaufajcie sobie, uwierzcie w swoje umiejętności i posiadaną wiedzę. Jeśli wasz poziom przygotowania do egzaminu jest z kategorii tych „pożałujcie Boże”, to mimo wszystko liczcie na uśmiech losu. Czarne myśli powodują obniżenie samooceny, a tym samym wzmagają odczucie stresu i napięcia. Zajmijcie swoje myśli czymś innym. Niektórym pomaga powtarzanie sobie w myślach „Dam radę. Pokonam strach. Odniosę sukces”. Nabranie dystansu, to klucz do sukcesu i zaliczenia egzaminu na najwyższą notę.

Przygotowanie garderoby i innych niezbędnych rzeczy Na dzień przed egzaminem przyszykujcie sobie strój, długopisy i inne niezbędne rzeczy. Nie odkładajcie tego na ostatnią chwilę, bo możecie czegoś zapomnieć, a nawet spóźnić. W dniu egzaminu wyjdźcie wcześniej z domu - lepiej chwilę zaczekać pod salą niż biec na łapu capu. Nie warto jednak przychodzić na zaliczenie bladym świtem - bądźcie po prostu punktualni.

Relaks Przed egzaminem, postarajcie się wygospodarować wolny czas na rekreację. Umysł musi się zregenerować po ogromnym wysiłku intelektualnym.

Sen Zarwane noce, ciągłe wkuwanie sprawiają, że czas przeznaczony na sen ogranicza się do minimum. Wymęczony organizm jest podatny na doznawanie negatywnych emocji, a tym samym trudniej jest się wam skoncentrować. Postarajcie się wyciszyć kłębiące w głowach myśli, które niejednokrotnie powodują bezsenność, ale spróbujcie wyciągnąć kości i uciąć sobie dłuższą drzemkę.

Uprawianie sportu Zaczynajcie wykonywać ćwiczenia fizyczne, co spowoduje wydzielanie się endorfin. Efektem tego będzie fakt, że poczujecie się szczęśliwsi, zdrowsi, a zarazem łatwiej przyjdzie wam kontrolowanie stresu.

Słuchanie muzyki Zaopatrzcie się w słuchawki i odpłyńcie wraz z ulubionymi hitami czy relaksacyjną muzyką. Wytwarza się wtedy hormon szczęścia, poprawiający wasze samopoczucie i ukierunkowujący wasze spojrzenie na pozytywne tory.

Wizualizowanie Uporządkujcie sobie w myślach plan tego, co was czeka. Wyobraźcie sobie salę egzaminacyjną, swoje miejsce. Przejrzyjcie arkusze z pytaniami z poprzednich lat, przemyślcie odpowiedzi na ewentualne pytania. Dzięki temu nie odczujecie dużego stresu, bo będzie to sytuacja wam znana, a zazwyczaj nowe rzeczy i wydarzenia wywołują niebotyczną nerwowkę.

Ćwiczenia oddechowe Kontrolowane oddychanie zmniejsza napięcie i rozładowuje negatywne emocje. Możecie zastosować oddychanie przeponowe. Na początku zamknijcie oczy, prawą dłoń połóżcie na brzuchu, a lewą pośrodku klatki piersiowej. Wprowadźcie powietrze do płuc poprzez głęboki wdech nosem i chwilę je potrzymajcie z wypiętym brzuchem. Wykonajcie wydech przez usta i pozwólcie, by brzuch wrócił do pozycji wyjściowej. Jeżeli porusza się brzuch,

oznacza to, że oddychacie przeponą i prawidłowo wykonaliście ćwiczenie.

Budujące otoczenie Unikajcie miejsc zbiorowej paniki, bo nasłuchacie się tam tylu nieprawdopodobnych opowieści, że jeszcze bardziej rozchwiejecie swoje emocje. Posiedźcie lepiej w odosobnieniu, udajcie się na wędrówkę po korytarzach szkoły albo porozmawiajcie z rozluźnionymi i opanowanymi kolegami.

Zaprzestanie powtórek Na chwilę przed egzaminem zrezygnujcie z nerwowego powtarzania materiału, bo i tak niczego nowego nie przyswoicie, a spowodujecie tylko jeszcze większy mętlik w głowie.

Dzięki zastosowaniu powyższych rad zwiększycie swoją kontrolę nad sposobem w jaki postrzegacie przeciwności losu. Trzy głębokie wdechy, uśmiech na twarzy, wyprostowana postawa i marsz na egzamin.

Powodzenia
psycholog Beata Nasiadka